

Economie:

# De Duitse economie

Inleiding

Duitsland is een van de grootste exportnaties ter wereld. Voor Nederland is het de belangrijkste handelspartner. Duitsland viel tijdens de economische crisis op door haar stabiliteit. In dit naslagwerk belicht Duitslandweb de Duitse arbeidsmarkt, de belangrijkste economische sectoren, het economisch beleid, het financiële stelsel en de sociale voorzieningen.

De Duitse economische ordening wordt aangeduid met het begrip sociale markteconomie (*soziale Marktwirtschaft*). Oud-minister van Economische Zaken Ludwig Erhard introduceerde dit begrip in 1948. Hij meende dat de markt zijn werk goed doet als de overheid zorgt voor voldoende concurrentie en de randvoorwaarden stelt voor een rechtvaardige en sociale samenleving. In de Duitse grondwet is vastgelegd dat de markt aan sociale grenzen is gebonden.

De *soziale Marktwirtschaft* komt tot uitdrukking in de economische wetgeving en instituties als het kartelverbod; de winkelsluitingswetten; de onafhankelijke positie van de Bundesbank; het stelsel van sociale zekerheid; autonomie van werkgevers en werknemers bij loononderhandelingen.

Solidariteit

De federale structuur van de Bondsrepubliek bepaalt in sterke mate de financiële verhoudingen en de openbare financiën in Duitsland. De centrale overheid (*Bund*), de deelstaten (*Länder*) en de gemeenten nemen ieder een deel van de overheidsuitgaven voor hun rekening. Om in het hele land een gelijke levensstandaard te bevorderen, staan de rijke deelstaten (vooral in het zuiden) een deel van hun inkomsten af aan de armere deelstaten (vooral in het oosten en noorden), de [Länderfinanzausgleich](#). Naast deze horizontale budgettaire vereffening kent Duitsland ook een verticale vereffening (van bond naar deelstaten).

Door de Duitse deling heeft de economie zich in het westen heel anders ontwikkeld dan in het oosten. Na de Duitse eenwording in 1990 moest de overheid vele miljarden investeren om een leegloop van de oostelijke deelstaten te voorkomen. Alle Duitse burgers betalen een solidariteitsheffing om de kosten van de hereniging te kunnen dekken.

## Werkloosheid en staatsschuld

De [voormalige DDR](#) blijft economisch gezien nog steeds achter op West-Duitsland. De werkloosheid is er nog steeds hoger, al wordt het verschil steeds kleiner.

De Duitse [staatsschuld](#) bedroeg in 2014 meer dan 2 biljoen euro (2.049 miljard). In 2009 heeft Duitsland een schuldenplafond opgenomen in de grondwet, de zogenoemde *Schuldenbremse*. In 2014 lukte het Duitsland voor het eerst een sluitende begroting te presenteren.

*Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://duitslandinstituut.nl).*

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/238/de-duitse-economie>